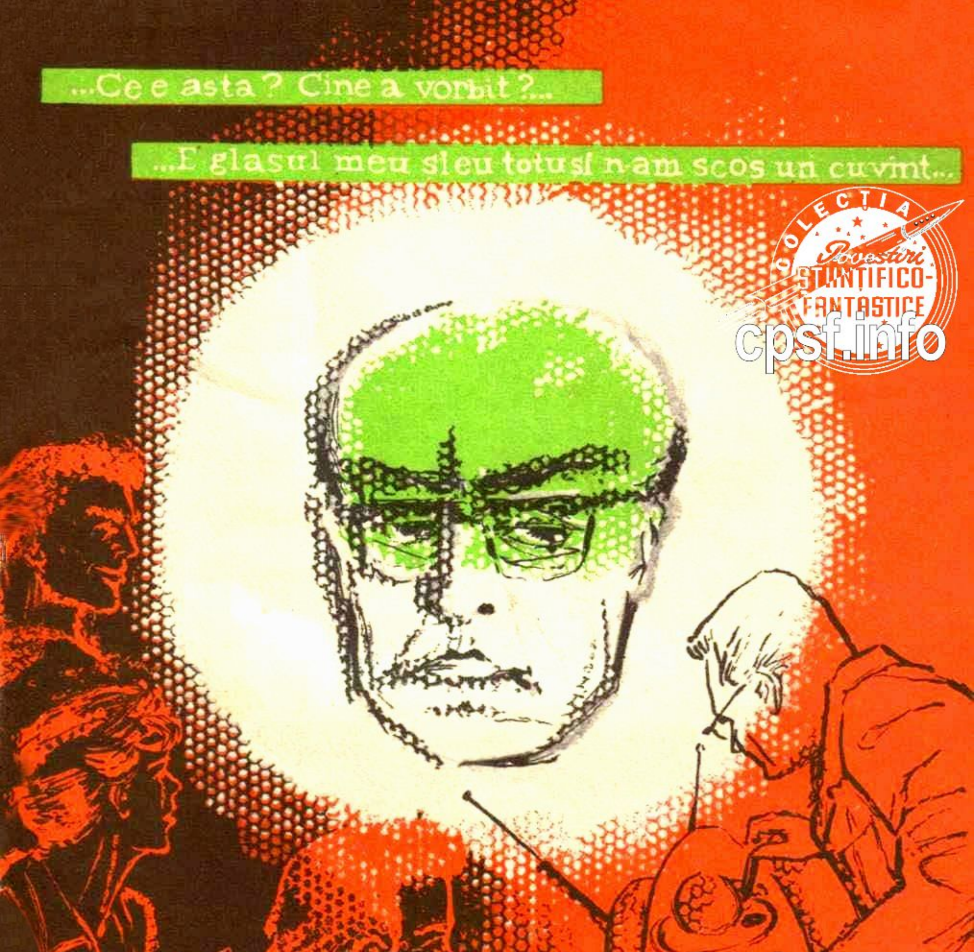

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

217

PREȚUL 1 LEU

ȘTEFAN TITA

DE VÎNZARE PARADISUL **

ŞTEFAN TITA

DE VÎNZARE PARADISUL!

— PSIHOTRONUL BE 9 —

* *

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"

EDITATĂ DE REVISTA

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

Anul IX – Nr. 217 – 1 decembrie 1963

Rezumatul fasciculei precedente

Acțiunea piesei începe printr-un anteprolog: Mar Hab, agent comercial al asociației de afaceri Rola-Rola et Co., suferind un accident mortal de mașină e dus în cabinetul doctoriței El Norto.

Prologul ni-l arată pe Mar Hab readus la viață, la cîteva ore după deces de către doctorița El Norto, asistată de doctorii Alvar și Sma, precum și de sora Ruti-Rulina. Aparatul de reanimare care folosește energia ergotronică descoperită de savantul Ivi Sund e îngrijit de tehnicianul Bi. Asociația Rola-Rola care fabrică roboții emițători de unde ergotronice distrugătoare a pus la cale și „parcelarea paradisului". Mar Hab se ocupă cu asemenea vînzări și readus la viață vinde și sorei Ruti un lot în paradis.

Partea întîia ni-l prezintă pe Mar Hab în căutare de clienți. Intrînd într-o vilă elegantă și aproape pustie dă peste un om în vîrstă gata să se spînzure. Il salvează și află că e savantul Ivi Sund. Intrat în serviciul lui Rola-Rola, Sund a creat roboți ergotronici a căror putere de distrugere urmează să fie experimentată pe viu asupra unor bolnavi de pe insula Oru. Numai psihotronul B-9, un aparat ce concentrează și amplifică biocurenții emanați de creierii a milioane de oameni care doresc pacea ar putea opri această operație. Dar aparatul nu este pus la punct. De aceia Sund cuprins de remușcări a vrut să-și curme viața. După puțin timp apare Bi care i cere lui Sund sprijinul spre a-și perfecționa mașina descoperită de el pe baza energiei ergotronice, mașină de citit gîndurile. Intre Sund, Bi și Mar Hab se stabilește o înțelegere de a lupta împreună împotriva lui Rola-Rola, care vrea să-i smulgă lui Sund o declarație pentru calmarea opiniei publice. Dar iată că însuși Rola-Rola își face apariția, însoțit de Ala, a doua soție a savantului, de Kan, fiica lui Sund din prima căsnicie, și de soțul acesteia, Iol. Din suita lui Rola-Rola fac parte Ence, secretarul lui, și Loyl, bufonul marelui om de afaceri, dar în același timp și dușmanul său de moarte.

Rola-Rola face presiuni asupra lui Sund, dar savantul refuză să-i dea declarația. Pe de altă parte Mar Hab surprinzînd și fotografiind o scenă de dragoste între Ala și Iol îi amenință pe aceștia că va demasca josnica lor legătură dacă nu-l vor convinge pe Rola-Rola să renunțe la declarație. Bi e împotriva acestui procedeu. Loyl, îndrăgostit de Kan, caută s-o ferească de decepții și îndeosebi de insistențele lui Rola-Rola.

Coperta-desen: NIC. NICOLAEV

ŞTEFAN TITA

DE VÎNZARE PARADISUL!

— PSIHOTRONUL BE 9 —

(Urmare din numărul trecut)

KAN: M-ai speriat, Loyl. Voiam să...

LOYL: O, lumina mea de aur, am atîtea să-ţi spun!

KAN: Glumeşti, Loyl.

LOYL: Glumele inimii sînt totdeauna serioase şi uneori tragice. *(Pauză, apoi tainic.)* În jurul tău, lumina mea de aur, roiesc tot felul de fluturi. Fluturele negru al marilor aranjamente veroase... Fluturele albastru cu drepturi legale... Lumina mea, să nu te-ncrezi în ei.

KAN *(contrariată)*: Loyl, de ce vorbeşti aşa?

LOYL: Sînt şi eu un sărman fluture, beat de lumină, dar cu aripile rupte... *(Hotărît.)* Şi totuşi trebuie să te ocrotesc!

KAN: Îţi mulţumesc, Loyl, însă...

LOYL *(precipitat)*: Nu! Nu-mi mulţumi. Ascultă cuvîntul nebunului care nu cere, nu speră nimic. Fereşte-te de fluturele negru.

KAN: Loyl, ştii bine...

LOYL *(întrerupînd-o)*: Sst! Taci! Taci! *(Pauză, apoi pătimaş.)* Doresc ca lumina mea să fie pururi strălucitoare! Nici măcar aburul unei mîhniri să n-o umbrească. *(Kan întinde mîna.)*

KAN: Dă-mi mîna, prietene! *(Loyl se dă deoparte tulburat.)*

LOYL: Nu, nu! Nu-ți cer nimic! Nici măcar un zîmbet... *(Iese grăbit, copleșit parcă de o nevăzută povară. Kan privește în urma lui. Dă din umeri. Intră Bi.)*

BI *(privind-o pe Kan)*: Mă iertați, dacă nu mă-nșel, sînteți fiica profesorului Sund.

KAN: Da, sînt fiica lui. Aveți nevoie de tata?

BI: Mai curînd de dv.

KAN: De mine?

BI: Știu că vă străduiți ca tatăl dv. să nu semneze nici o declarație. Eu urmăresc același lucru.

KAN *(privindu-l cu simpatie)*: Dar cine sînteți dv.?

BI: Ce importanță are? Un necunoscut oarecare.

KAN: Bine, dar văd că... *(Se oprește.)*

BI *(completînd-o)*: Firește, doresc din toată inima să-mpiedic semnarea declarației. Cuvîntul profesorului Sund ar putea să zăpăcească mințile. Și n-ar fi bine. Adevărului trebuie să-i croim drum... Cu orice preț!... *(Privind în sus, spre scări.)* Profesorul e singur?

KAN: Da. M-a trimis să-l chem pe soțul meu.

BI: Să ne grăbim. S-ar putea ca între timp...

KAN: Nu știu cine sînteți, dar îmi inspirați încredere. *(Pauză, pe urmă cu hotărîre.)* Bine, să mergem. *(Urcă scările, împreună cu Bi. După o clipă, Mar Hab bagă capul pe ușă.)*

MAR HAB: Nu e aici! *(Intră împreună cu Iol și Ata).*

IOL: Prietenul dumitale Bi s-o fi dus la bătrîn! Își închipuie că-l va convinge să nu semneze.

ATA: Are totuși o mare putere de convingere.

IOL: Fleacuri!

MAR HAB: Fiecare folosește metode proprii. Amicul meu crede că-i mai ușor să-l convingă pe profesor să nu semneze. Eu, dimpotrivă, cred că-i mai simplu să vă conving pe dv. să-l influențați pe Rota-Rota...

ATA: Of! Ce zi îngrozitoare! *(Pauză. Mar Hab își reia atitudinea dinainte.)*

MAR HAB: Întrucît — după cum v-am spus — nu împărtășesc metodele amicului meu, am putea relua tratativele.

Așadar, ori îl convingeți pe Rota-Rota, ori... *(Arată aparatul fotografic.)*

ATA : Cum putem să-i cerem lui Rota-Rota să renunțe la declarație cînd el contează tocmai pe noi spre a o obține ?

MAR HAB : Veți spune, de pildă, că eforturile dv. au fost zadarnice. Că ați încercat și că...

ATA : *(întrerupîndu-l)* : Crezi că Rota-Rota se va mulțumi cu asemenea explicații naive ?

IOL : El trebuie să aibă declarația.

MAR HAB : N-o va avea !

IOL : O va avea, orice s-ar întîmpla !

MAR HAB : Vă-nșelați ! Oricît de tare știe să joace, de data aceasta Rota-Rota va pierde. *(Categoric.)* Nu va avea declarația ! *(În aceeași clipă, Rota-Rota coboară furtunos scările. E radios. În mînă flutură o hîrtie.)*

ROTA-ROTA *(triumfător)* : Închipuiți-vă, copii ! Sund mi-a dat declarația !

MAR HAB *(făcînd un salt, spre a se apropia de Rota-Rota)* : Ce-ați spus ?

ROTA-ROTA *(măsurîndu-l cu privirea, dintr-o dată schimbat, brutal)* : Dar tu cine ești ?

MAR HAB : Permiteți-mi să mă prezint : Mar Hab, secretarul profesorului Sund.

ROTA-ROTA *(aproape strigînd)* : Un secretar care vorbește ? Asta-i nemaipomenit !

MAR HAB : Mă iertați, dar un secretar este și el...

ROTA-ROTA : Un secretar e un robot care execută. Ieși afară ! *(Mar Hab face un gest de împotrivire, dar apoi, socotind că este mai bine să aibă o atitudine docilă, se înclină și se retrage prin stînga.)*

ATA : Dar cum ai reușit să obții declarația ? E o mare lovitură !

IOL : În adevăr, domnule Rota-Rota, ați realizat o adevărată performanță.

ROTA-ROTA : Să nu exagerăm, copii. Firește, am și eu un oarecare merit, dar in principal succesul e datorat progresului tehnic

IOL : Progresului tehnic ?

ROTA-ROTA *(scoțînd din buzunar bricheta și arătînd-o)*: Ce ziceți de această piesă ?

ATA *(examinînd-o)*: Da ! E o brichetă artistic lucrată.

ROTA-ROTA: Nu-i o brichetă !

IOL *(examinînd la rîndul lui bricheta)*: Cum asta ? *(Aprinzînd-o.)*. Dar eu văd că funcționează.

ROTA-ROTA: Sau, dacă vreți, e o brichetă cu dublă funcțiune. Este și brichetă și... Ei, ia ghiciți, ce mai e ?

ATA: Ne pui curiozitatea la grea încercare. Spune o dată, ce este ?

ROTA-ROTA: Un magnetofon !

ATA ȘI IOL *(stupefiați)*: Magnetofon ?

ROTA-ROTA: Ascultați o ultimă înregistrare.

[*(Apasă pe un mic buton și se aude următoarea conversație, care a avut loc înainte între Rota-Rota, Kan și Ata :)* ROTA-ROTA : Frumoasa mea copilă, te știam alături de mine, nu împotriva mea. *(Cu alt ton.)* De altfel, nu-i vorba de mine. Cînd spun *eu* nu fac decît să afirm un principiu : Lumea noastră ! Ea trebuie cît mai mult întărită și apărată. ATA : E oribil să știi că această lume e amenințată. KAN : Dar cine o amenință ? Nimeni ! Poate numai istoria. ROTA-ROTA : O, dulce copilă, de ce rostești asemenea cuvinte imprudente ? KAN *(ferm)*: Eu nu-mi ascund părerea. ROTA-ROTA : Ascultă totuși un sfat înțelept. În lumea noastră e mai bine să regreți că nu ți-ai spus părerea decît să regreți că ți-ai spus-o. KAN *(batjocoritor)*: Aceasta e, desigur, filozofia lumii care trebuie apărată ! *(Cu alt ton.)* Urăsc această fățarnică filozofie !]

(Pauză. Moment de stupoare. Rota-Rota rupe tăcerea.)

ROTA-ROTA: Ei, ce spuneți de această mică bijuterie tehnică ? *(Ascunde bricheta în buzunar. În clipa aceasta apare vijelios, coborînd pe scări, Kan. E mînioasă. Se apropie de Rota-Rota și-i strigă în față.)*

KAN: Ești o canalie ! *(Intrarea vijelioasă a lui Kan provoacă nedumerire și spaimă. Ata se retrage speriată, iar Iol, temîndu-se de urmări, se apropie repede de Kan și-i cuprinde brațul brutal.)*

IOL *(autoritar)*: Kan, cum îți permiți ?

ROTA-ROTA *(calm):* Nu, Iol, las-o ! *(Privind-o aproape halucinat.)* De altfel, nici nu bănuiam cît de minunată ești în clipele de mînie.

KAN : Iol, mă doare, dă-mi drumul ! *(Se smulge din strînsoarea mîinilor lui Iol.)* Nici nu știi ce-a fost in stare să facă acest mizerabil.

IOL *(același joc) :* Sfîrșește odată !

KAN *(ca și cum nu l-ar fi auzit) :* Nemernicul a avut perfidia să înregistreze la magnetofon spusele mele și apoi l-a amenințat pe tata că transmite banda înregistrată forurilor de resort.

ROTA-ROTA : N-aș fi făcut-o niciodată !

KAN : Și de-ai fi făcut-o, eu nu mă tem !

ATA *(înfiorată) :* O, Kan, s-ajungi înaintea acestor...

ROTA-ROTA *(aproape liric) :* De ce nu vrei să mă crezi ? N-aș fi făcut-o niciodată ! M-am servit numai de această neînsemnată stratagemă spre a-l speria puțin pe tatăl dumitale.

KAN : Și ai reușit de minune. *(Aproape plîngînd.)* O, Iol, să vezi în ce hal e !

ROTA-ROTA : Îi va trece. De altfel, spaima are uneori o valoare educativă.

KAN *(batjocoritor) :* Pe cît văd, ți-ai arogat un rol de guvernantă.

ROTA-ROTA *(cu fermitate) :* Da, guvernantă. Omenirea a avut și va avea întotdeauna nevoie de o guvernantă. *(Se aude soneria.)*

ATA : Cine să fie la ora asta ?

IOL *(privind pe fereastră) :* A aterizat un elicopter. *(Se aude din nou soneria. Ence coboară grăbit scările și se uită interogativ la Rota-Rota.)*

ROTA-ROTA : Deschide, Ence. *(Ence deschide. Apare doctorița El Norto.)*

EL NORTO : Bună seara ! *(Iol merge în întîmpinarea ei.)*

IOL : A, vestita doctor El Norto !

ROTA-ROTA *(apropiindu-se de dr. Norto cu un deosebit interes):* Dv. sînteți... *(mică pauză)* doamna doctor El Norto ?

EL NORTO *(cu oarecare umor)*: Așa s-ar părea! Îl căutam pe profesorul Sund. A trebuit să mă transform într-un adevărat detectiv ca să dau de urmele lui. *(Scurtă pauză, apoi în glumă.)* Sper că mi-am îndeplinit bine misiunea și că nu m-am înșelat nimerind aici.

ROTA-ROTA: Nu v-ați înșelat. Aici e vila profesorului Sund.

EL NORTO: Cu cine am plăcerea? Afară de doctorul Iol nu cunosc pe nimeni.

ROTA-ROTA *(arătînd pe Ata și Kan)*: Aveți în față pe soția și fiica profesorului Sund. Iar eu îi sînt un credincios prieten. Numele meu e Rota-Rota.

EL NORTO *(foarte surprinsă)*: Așadar, dv. sînteți...

ROTA ROTA: De mult căutam un prilej să vă vorbesc.

EL NORTO: Dar era foarte simplu, un telefon și atîta tot.

ROTA-ROTA: Mă gîndeam că poate ați fi refuzat să mă primiți.

EL NORTO: De ce?

ROTA-ROTA: Oricum, ne aflăm pe alte poziții.

EL NORTO: Așa e! Mă străduiesc din răsputeri să-mpiedic verificarea undelor ergotronice pe insula Oru, pusă la cale de dv.

ROTA-ROTA *(cu umor)*: Îmi faceți mizerii...

EL NORTO: Și dv. mie. *(Pauză, apoi explicativ.)* Alvar, asistentul meu, a trebuit să mă părăsească în urma demersurilor dv.

ATA: Poate s-a făcut vinovat de ceva, fără ca dv. să știți.

EL NORTO: Nu, stimată doamnă, vina lui e și a mea!

ROTA-ROTA: Să lăsăm chestiunile neplăcute! *(Pauză.)* Vedeți, doamnă Norto, eu voiam să vă consult... într-o chestiune personală.

EL NORTO: Personală?

ROTA-ROTA: Da! Mă interesează experiențele fluxului dv. vital. Sînt grav bolnav de ficat și...

EL NORTO: Noi nu sîntem făcători de minuni, domnule Rota-Rota.

ROTA-ROTA: Așadar, mă lipsiți pînă și de cea mai seducătoare minciună: minciună caritabilă.

EL NORTO : Dacă sînteţi realmente bolnav, e preferabil adevărul caritabil.

ROTA-ROTA : Adică ?

EL NORTO : Adică un tratament adecvat. *(Schimbind vorba.)* Spuneaţi că profesorul Sund e aici ?

KAN : *(intervenind)* : Tata e sus ! Mă duc să-l chem

ROTA-ROTA *(reţinînd-o)* : Nu te grăbi, draga mea ! Doamna doctor va avea toată vremea să discute cu tatăl dumitale *(Adresîndu-i-se doctoriţei El Norto.)* Sper că ne veţi face plăcerea şi veţi rămîne peste noapte aici ?

EL NORTO : A, nu ! Am de vorbit cu Sund şi apoi... *(Ca şi cum i-ar fi venit o idee.)* Adică. stai... Mi-aţi spus adineauri că vă interesează descoperirea mea : fluxul vital.

ROTA-ROTA : În cel mai înalt grad ! *(Pauză.)* Sînt grav bolnav de ficat...

EL NORTO : Vedeţi, în momentul de faţă ne preocupăm de folosirea fluxului vital nu numai în reînvierea indivizilor grav traumatizaţi...

IOL : Şi unde se pare că rezultatele obţinute sînt de-a dreptul uluitoare.

EL NORTO : Mi-e greu să vorbesc despre mine, dar e adevărat ! Am avut unele succese. Tocmai lucrul acesta ne-a dat imbold să încercăm aplicarea fluxului vital în terapeutică

ROTA-ROTA : Cu alte cuvinte ?

EL NORTO : Cu alte cuvinte să încercăm regenerarea anumitor organe grav atinse de boli.

ROTA-ROTA *(fericit, dar stăpînit)* : Atunci... îmi daţi totuşi unele speranţe.

EL NORTO : Fireşte ! V-am spus doar că-i de preferat adevărul caritabil. Am putea să ne ocupăm şi de ficatul dv... *(Pauză, apoi completînd.)* Cu anumite condiţii...

ROTA-ROTA *(cu o uşoară ironie)* : Nădăjduiesc să nu fie prea grele.

EL NORTO : Aş ! Sînt chiar mai simple decît vă închipuiţi *(Pauză. Domneşte o oarecare încordare, toţi aşteaptă să audă condiţiile doctoriţei El Norto, care se plimbă cu

miinile la spate şi apoi se opreşte în faţa lui Rota-Rota.) Domnule Rota-Rota, ştiţi pentru ce am venit în noaptea aceasta aici?

ROTA-ROTA *(evaziv)*: Aş putea face unele presupuneri, dar prefer să v-ascult pe dv.

EL NORTO *(dur)*: Am venit să-mpiedic folosirea roboţilor pentru verificarea undelor ergotronice pe insula Oru. *(Izbucnind.)* Ceea ce aţi hotărît să faceţi acum întrece orice imaginaţie.

ROTA-ROTA: Doamnă Norto, ştiţi cine populează această insulă?

EL NORTO: Suflete, ca mine şi ca dumneata.

ROTA-ROTA: Vă-nşelaţi, nu sînt suflete ca mine şi ca dumneata. Ştiţi ce sînt? Leproşi! Zdrenţe umane atinse de o formă pînă în prezent necunoscută a leprei.

ATA *(cutremurîndu-se de groază)*: Leproşi?

ROTA-ROTA: Da. Insula pe care am cumpărat-o este o leprozerie. Verificarea undelor ergotronice trebuie făcută pe făpturi vii. Pe leproşi i-am cumpărat o dată cu insula. Pentru aceşti nefericiţi, viaţa e o osîndă. Chiar dacă pier, n-au nimic de pierdut. Dimpotrivă!

KAN: Cîtă generozitate!

EL NORTO: Dar cine vă spune că miine nu va fi şi această formă de lepră vindecabilă? Ca şi boala dv. de ficat, de altfel. Acest gînd nu vă tulbură?

ROTA-ROTA: Deocamdată nimeni şi nimic nu mă poate împiedica să fac ceea ce am hotărît!

EL NORTO: Nu puteţi fi totuşi atît de sigur că verificarea undelor ergotronice va avea loc!

ROTA-ROTA: Vă referiţi poate la Psihotron? *(Încercînd să-l bagatelizeze.)* Mi se pare o utopie...

EL NORTO: Multe dintre utopiile de ieri au devenit realităţile de azi.

ROTA-ROTA: Cred că exageraţi.

EL NORTO: Cituşi de puţin. De altfel în ceea ce priveşte salvarea păcii există un larg front care cuprinde şi pe oamenii de ştiinţă, fiindcă ştiinţa fără conştiinţă e ca un cer fără soare.

ROTA-ROTA : Nu toți oamenii de știință...

EL NORTO : Știu. Urmăriți să dați publicității o declarație a lui Sund. De aceea sînt aici. Sund nu vă va da nici o declarație. Voi vorbi cu el și — sînt sigură — îl voi convinge.

ROTA-ROTA *(fluturînd declarația lui Sund în fața doctoriței El Norto)* : Ați venit prea tîrziu, stimată doamnă. Sund mi-a și dat declarația.

KAN *(cu vehemență)* : I-ai smuls-o !

EL NORTO *(uluită)* : V-a dat declarația ? De necrezut ! Nu mă așteptam ca Sund... *(Duce mîna la frunte.)*

KAN : Vă rog să vorbiți cu tata, doamnă Norto. Mă duc să-l chem.

EL NORTO *(reținînd-o)* : E inutil. Nu mai avem ce vorbi. *(Făcînd o sforțare pentru a se domina, apoi lui Rota-Rota)* Să revenim deci la ficatul dv.

ROTA-ROTA : Vă ascult.

EL NORTO : Propunerea ce vreau să v-o fac este cu atît mai necesară acum. Suferiți, așadar, de ficat. Ciroză, probabil ?

ROTA-ROTA : Nu pot să precizez. Cînd un pacient e bogat, medicii, cu cît sînt mai mari, potrivesc bolilor cele mai extravagante pseudonime. Dar să convenim că-i ciroză. Ce e de făcut ?

EL NORTO : V-am spus, fluxul vital ar putea regenera anumite organe. În cazul cirozei am înregistrat chiar unele rezultate satisfăcătoare. Cred că un tratament de cîteva zile v-ar putea reda sănătatea dacă, firește, boala nu e prea înaintată.

ROTA-ROTA *(aproape exultînd)* : Adevărat ? Atunci... ar trebui. *(Cu alt ton.)* Care-i prețul pe care-l cereți ? Vă dau orice sumă !

EL NORTO : Nu e vorba de bani.

ROTA-ROTA : Dar trebuie să vă plătesc.

EL NORTO : Eu cer altceva.

ROTA-ROTA : Ce anume ?

EL NORTO *(iar și apăsat)* : Să renunțați la roboții ergotronici.

(Pauză. Rota-Rota face cîțiva pași și se oprește în fața doamnei Norto.)

ROTA-ROTA : Vă dați seama, stimată doamnă ? *(Pauză.)* În acești roboți am investit miliarde de zumfi !

EL NORTO : Dar nimeni nu vă cere să-i azvîrliți în ocean. Cîteva duzini de roboți ar putea să transforme pustiurile în ținuturi roditoare.

ROTA-ROTA : O, nu ! Cred că nu e bine să amestecăm problemele. Eu vă cer să mă vindecați. Dv. fixați prețul.

EL NORTO : Acesta e prețul meu.

ROTA-ROTA : Fac apel la conștiința dv. profesională.

EL NORTO : Și eu la conștiința dv. umană.

ROTA-ROTA : Dați-mi timp să reflectez. Nu mult. Pînă mîine.

EL NORTO : Foarte bine. Vă aștept în laboratorul meu. *(El Norto se îndreaptă spre ieșire. Rota-Rota o însoțește. El Norto iese.)*

IOL : E ciudat ca un medic să se poarte astfel !

ATA : E scandalos, nu ciudat ! S-a tocmit ca o precupeață. *(Scurtă pauză. Kan se apropie de Rota-Rota și-l întreabă :)*

KAN : Ce-ai de gînd să faci ?

ROTA-ROTA : Încă nu știu. Pînă mîine mai sînt douăsprezece ore. *(În clipa aceasta Loyl coboară scările. E cu părul vîlvoi și are aerul unui om înspăimîntat. Tremură din tot corpul. Îl caută pe Rota-Rota cu privirea și se repede spre el.)*

LOYL : Suverane... Suverane... *(Ence vrea să-l dea de-o parte. Toți îl privesc mirați.)*

ROTA-ROTA : Lasă-l, Ence !

LOYL : Suverane... Acolo... Acolo... sus...

ROTA-ROTA : Ce este, Loyl, ce s-a întîmplat ?

LOYL : Profesorul Sund...

KAN *(cuprinsă de presimțiri)* : Ce e cu tata ?

LOYL *(izbucnind în plîns)* : S-a spînzurat !

CORTINA

TABLOUL II

— Față de cortină —

(După ce se sting pe rînd luminile, se aud la megafon glasurile unor telefoniste.)

PRIMA TELEFONISTĂ : Aici poliția centrală !... Aici poliția centrală !...

A DOUA TELEFONISTĂ : Către toate posturile de poliție din țară ! Către toate posturile de poliție din țară !

(În clipa aceasta, în cortină se luminează în dreapta și în stînga niște secțiuni circulare, în dreptul cărora vedem pe cele două telefoniste vorbind. Dinspre secțiunile luminate pornesc către centrul cortinei numeroase fire, de asemenea, lu-

minate. Deocamdată, centrul cortinei e încă neluminat.)

PRIMA TELEFONISTĂ : A dispărut cadavrul profesorului Sund ! A dispărut cadavrul profesorului Sund !

A DOUA TELEFONISTĂ : Urmăriţi şi arestaţi pe făptuitori ! Urmăriţi şi arestaţi pe făptuitori !

PRIMA TELEFONISTĂ : Căutaţi cadavrul ! Căutaţi cadavrul !

A DOUA TELEFONISTĂ : Transmitem fotografia profesorului Sund !

PRIMA TELEFONISTĂ : Transmitem fotografia profesorului Sund ! *(Deodată pe cortină, în centru, e proiectată la scară mare imaginea lui Sund. Secţiunile luminate se sting, rămînînd cîteva clipe firele şi imaginea lui Sund, în timp ce continuă să se audă.)*

PRIMA TELEFONISTĂ : Aici poliţia centrală ! Poliţia centrală !

A DOUA TELEFONISTĂ : Către toate posturile de poliţie din ţară ! Către toate posturile de poliţie din ţară !

PRIMA TELEFONISTĂ : Căutaţi cadavrul profesorului Sund.

A DOUA TELEFONISTĂ : Căutaţi cadavrul profesorului Sund ! *(Brusc se face întuneric şi se ridică apoi cortina.)*

TABLOUL III

(Acţiunea se petrece în locuinţa lui Mar Hab. Această locuinţă, extrem de modest mobilată, nu-i o locuinţă obişnuită. Ea e situată la o foarte mare înălţime, în interiorul unei reclame luminoase, pe care se aprinde şi se stinge periodic următorul text :

„Asociaţia Rota-Rota et comp. vă oferă loturi în paradis. Condiţii avantajoase".

Aşadar, scenografia va reda pe de o parte impresia de colivie suspendată la mare înălţime printre acoperişuri de zgîrie-nori a acestei locuinţe, iar pe de altă parte, strădania locatarilor de a-şi încropi un interior relativ confortabil într-un fel de cutie metalică. Vor fi deci şi două uşi laterale, una în stînga, care dă în afară, spre acoperişuri, iar alta în dreapta, spre altă încăpere. Mobilierul simplu va fi alcătuit

dintr-un bufet, un divan, cîteva scaune, un aparat de radio. În colț, un leagăn în care doarme copilul lui Mar Hab. În prim plan dreapta e un mic atelier de proiectare. Pe masa de lucru sînt desfășurate cîteva planuri.

Noapte. Reclama se aprinde și se stinge. În interior arde lumina electrică.

La ridicarea cortinei, Sund privește printr-o fereastră improvizată. Mai sînt în scenă, lîngă masă, Bi, alături de Mar Hab, iar într-un colț, legănînd copilul, Don, soția lui Mar Hab.)

SUND *(privind afară)*: Perspectiva e totuși minunată! Mai ales noaptea. Parcă plutești deasupra pămîntului.

MAR HAB *(oftînd)*: Da, încă puțin și ajungem în stratosferă. Pînă a ne evacua proprietarul n-am apreciat niciodată valoarea reclamelor suspendate. Sînt admirabile! O adevărată cucerire a civilizației.

BI: Mai ales cînd sînt atît de încăpătoare.

SUND: Și cum ați nimerit aici?

MAR HAB: Ne-a adus electricianul care se ocupă de întreținere. Un bun prieten. Găsisem întîi un cavou părăsit.

SUND: Un cavou?

MAR HAB: Da. Ceva extraluxos. Știți, de cînd nu mai lucrez pentru Rota-Rota, încerc să plasez gropile ocupate în cimitir.

SUND *(uimit)*: Cum asta?

MAR HAB: Foarte simplu. Oricînd se găsesc oameni care vor să stea în cimitir ca la teatru: în primele rînduri. Și pentru asta plătesc. Iar dacă locurile sînt ocupate, plătesc și filodormă. Trebuie numai să-i găsești pe aceia care să intre în aceste gropi și pe aceia care vor să iasă.

SUND: Bine, dar morții?

MAR HAB: Nu vă neliniștiți. Ei n-au nici un fel de prejudecăți. În schimb, moștenitorii au nevoie de bani. Iar eu sînt trăsura de unire între nevoia de bani și ambițiile postume.

SUND: N-aș fi crezut că pot exista asemenea îndeletniciri.

BI: Oamenii fac de toate pentru o bucată de pîine. În orice caz, e mai cinstit decît să vinzi parcele în paradis.

SUND : Nici vorbă !

MAR HAB : Şi cum vă spuneam, găsisem un cavou extralux, două camere şi un vestiar. Dar n-a vrut Don să ne mutăm în cimitir.

DON : E mai bine să fii înconjurat de stele decît de morminte.

MAR HAB : Trăim ca păsările cerului. Singurul lucru ce ne supără acum vara e căldura. Cînd soarele şi reclama lui Rota-Kota încing carcasa metalică, e o căldură insuportabilă.

DON : Iarna însă o să-i ducem dorul. Dar oricum, e plăcut să fii vecin cu luna.

BI : Numai luna vă e vecină, eu nu ?

DON : Pe dumneata nu te mai pun la socoteală. Ne eşti mai mult chiriaş decît vecin.

BI : Mda... Toată vremea vă stau pe cap. Dar la iarnă...

MAR HAB : Lasă, Bi. La iarnă ne mutăm în cavou şi te luăm cu noi. *(Scurtă pauză.)* Don, ce-ar fi să scoţi copilul la aer ?

DON : Abia a adormit. *(Pauză. Sund se apropie de masa pe care sînt desfăşurate planurile).*

SUND *(lui Bi)* : Şi acum să revenim la maşina dumitale.

BI : Da, domnule profesor. *(Sund examinează planurile şi exclamă.)*

SUND : Îţi repet : Ai realizat un lucru deosebit de interesant.

BI : Exageraţi, domnule profesor !

SUND : Cîtuşi de puţin. De ce n-ai adus şi prototipul să-l verificăm ?

BI : N-am vrut să vă obosesc.

SUND : Ei, să mă oboseşti...

BI : Voiam să ştiu dacă teoretic mă aflu pe drumul cel bun.

SUND : Maşina funcţionează ?

BI : Da. E un excelent creier ergotronic care citeşte orice gînd.

SUND : Aceasta contează.

BI : Totuşi maşina ar trebui verificată şi, bineînţeles, perfecţionată.

SUND : Adu mașina s-o verificăm Sînt curios s-o văd cum lucrează.

MAR HAB *(mimînd groaza)* : Brrr ! E o unealtă drăcească.

DON : Pentru cine se teme de adevăr, Mar !

BI : Bravo, Don !

SUND : Adevărul... Unde-i adevărul ? Toți fugim după el.

BI : Unii fug de el, domnule profesor.

DON : Rota-Rota, de pildă !

MAR HAB : Așa te vreau, Don !

BI *(continuînd)* : Iar alții sînt prieteni buni cu adevărul. De aceea nu se tem de viitor. Dimpotrivă ! Ai dreptate. Filozofia dumitale e tonică. poate tocmai fiindcă e filozofia adevărului. *(Pauză.)* În orice caz am avut o zi bună. Viața merită să fie trăită.

BI : Chiar mai mult.

SUND : Mai mult ?

BI : Merită să fie apărată !

SUND : Fără îndoială Am să-i mulțumesc doamnei doctor Norto pentru osteneala care și-a dat-o readucîndu-mă la viață. Minunată femeie ! În mîna ei, descoperirea undelor ergotronice a înfrînt moartea, în mîna lui Rota-Rota... *(Se oprește îngîndurat. Apoi deodată se înviorează. Se-ndreaptă spre încăperea alăturată, spunînd :)* Mă întorc îndată ! *(Scurtă pauză. Sund revine cu o mapă din care scoate cîteva schițe și le pune pe masă.)* Veniți încoace ! *(Bi și Mar Hab se apropie)*. Vedeți, aceasta e schema psihotronului.

MAR HAB : Oare cu adevărat e acționat de undele creierului ?

SUND : Firește. E o forță uriașă. *(Scurtă pauză, apoi continuînd cu înflăcărare.)* Transformarea roboților ergotronici în unelte de lucru n-ar mai fi atunci nici o problemă. *(Explicativ.)* Înțelegeți ? În sistemul actual, roboții sînt dirijați de un robot suprem, care execută programul lui Rota-Rota. Ei bine, psihotronul ar putea schimba programul de la distanță, fără să i se poată opune nimic în cale.

MAR HAB : Cum asta ?

SUND: V-am mai spus! Curenții biofizici emanați de creierii a milioane de oameni devin o irezistibilă forță materială.
MAR HAB: Dar oamenii nu gîndesc totdeauna la fel.
SUND: Desigur, natura nu lucrează în serie: oamenii sînt deosebiți unul de altul. Dar sînt împrejurări cînd oamenii, indiferent de ce-i desparte, simt și gîndesc la fel. *(Scurtă pauză, apoi grav.)* Iar oamenii au dorit dintotdeauna pace! Astfel, pornirile acelora care urmăresc distrugeri, oricum numite, ieri atomice, azi ergotronice, mîine cine știe cum, au putut, pot și vor putea fi zăgăzuite prin voința de pace a omenirii. *(Obosit, își duce mîna la frunte.)*
DON *(intervenind)*: Domnule profesor, doamna doctor Norto v-a lăsat în grija noastră și ne-a atras atenția să nu vă obosiți. *(Arătînd planurile.)* Or, dv....
SUND: Ai dreptate, buna mea Don. Am cam abuzat.
BI: Eu sînt vinovat. *(Strîngînd planurile).* Destul pentru azi! Vă mulțumesc din suflet, domnule profesor.
SUND: Dar pentru ce? Eu trebuie să vă mulțumesc: dumitale, lui Mar și bunei noastre Don. M-ați dus în cabinetul doamnei Norto, am fost reanimat, m-ați găzduit aici... Și toate astea fără ca Rota-Rota să prindă de veste. Ei, nu-i minunat? *(Cuprins de o mare veselie.)* Ia s-auzim puțină muzică! *(Mar Hab răsucește un buton la un aparat de radio și difuzorul transmite întîi emisiunile cîtorva posturi, pe urmă muzică simfonică, apoi muzica se întrerupe și se aud din nou glasurile celor două telefoniste.)*
PRIMA TELEFONISTĂ: Căutați cadavrul profesorului Sund! Căutați cadavrul profesorului Sund! *(Mar Hab închide aparatul.)*
SUND *(făcînd haz, frecîndu-și mîinile)*: Ha! Ha! Splendidă farsă i-am mai jucat!
MAR HAB: Copoii aleargă și vînatul stă la adăpost.
SUND: Numai să nu-mi descopere acest original adăpost!
MAR HAB: Fiți fără teamă. Nici cîinii electronici nu-l pot detecta. *(Pauză.)*
BI: Domnule profesor, mă retrag. *(Se uită la ceas.)* Trebuie s-o aștept pe fiica dv. să-i arăt drumul aici.

SUND : Mda ! Ai grijă să fie singură.

BI : Fiți fără teamă ! *(Scurtă pauză)* Cînd veți fi mai odihnit vă voi aduce mașina s-o verificăm. Încă o dată vă mulțumesc ! *(Îi strînge mîna. Își aruncă privirea spre leagăn. Lui Mar Hab și soției lui le face semn cu mîna. Apoi, grăbit, din cîțiva pași a ajuns la ușa din dreapta. Desface zăvorul și iese. Mar Hab pune zăvorul la loc.)*

DON : Domnule profesor, e timpul să vă odihniți.

SUND : Da, da, voi trece dincolo... Nici nu știți cîtă poftă de viață, de muncă mi-a revenit. Singurul lucru care mă tulbură e că din pricina mea a trebuit să vă înghesuiți și mai mult. *(Se apropie de leagăn și adresîndu-se copilului, care doarme :)* Ei, micuțule drag, poate că viitorul nu va mai fi atît de sumbru !

DON : Barem el să trăiască fără griji !

SUND : Da, da, destinul lui va fi mai luminos.

MAR HAB : Domnule profesor, vă amintiți Simfonia destinului ? *(Cîntă primele măsuri din Simfonia destinului.)* Ei bine, eu cred că aici e o mare eroare !

SUND : Eroare ?

MAR HAB : Da ! În simfonie ni se arată că destinul bate la ușa noastră, cînd în realitate noi ciocănim la poarta lui.

DON : Și dacă poarta rămîne încuiată ?

MAR HAB : Imposibil, cît există șperacle.

SUND : Mai bine punem umărul și ne opintim.

MAR HAB : Ați adoptat filozofia lui Bi.

SUND : Crezi că Bi n-are dreptate ?

MAR HAB : Poate că da. De altfel, cînd pe ușa destinului dai de cartea de vizită a lui Rota-Rota, ajungi ca mine : vinzi paradisul...

MAR HAB *(întinzîndu-i lui Sund o ceașcă)* : Domnule profesor, o să ne certe doamna Norto. N-ați băut nici laptele.

SUND *(cu aer vinovat)* : Ai dreptate, o să ne certe. *(Ia ceașca, soarbe, apoi cu alt ton.)* Ai văzut-o pe Kan ?

DON : Da, domnule profesor. Trebuie să sosească.

SUND : Sper că singură.

(Don șovăie, dar apoi îi răspunde :)

DON : E foarte contrariată că n-aveți încredere în soțul dumneaei.

SUND : Nefericita, nu-și cunoaște soțul, cum nu mi-am cunoscut nici eu soția.

MAR HAB : E necesară aceeași cură de dezintoxicare pe care ați urmat-o și dv.

SUND *(către Don)* : Nu cumva i-a spus lui Iol unde mă aflu ? Atunci totul e pierdut.

DON : Asta nu, dar o mîhnește că n-aveți încredere.

SUND : În cuvîntul ei mă pot încrede. *(Pauză.)* Ei, acum mă duc să mă odihnesc. *(Iese prin stînga.)*

MAR HAB : Don, nu scoți copilul la aer ?

DON : La ora asta ?

MAR HAB : A fost o zi călduroasă. Plimbă-l puțin.

DON : Vii cu mine ?

MAR HAB : Nu-l pot lăsa singur pe profesor.

DON *(pe gînduri)* : Nu-l poți lăsa singur... Viața noastră e alta acu. Sîntem mai puțin împreună... iar cîștigul tău...

MAR HAB : Iar dai înapoi, Don ?

DON : Ce să fac ? Doresc din inimă să fiu ca tine, ca Bi, ca profesorul Sund și cîteodată reușesc. Alte ori însă...

MAR HAB : Nu-i nimic. Ești ca un copil care face primii pași. Cade, se ridică, iar cade, dar pînă la urmă învață să umble ! *(Pauză, îngîndurare. Don se apropie de Mar Hab și-l întreabă :)*

DON : Și crezi că fără tine nu s-ar putea duce această uriașă luptă ?

MAR HAB : Nu, nu s-ar putea duce ! Nu pentru că eu aș însemna cine știe ce, dar pentru că orice luptă se duce cu ostași. Dacă toți ar pune această întrebare...

DON : Bine, ai dreptate. Trebuie să învăț să umblu... *(Ia copilul din leagăn și iese prin dreapta. Mar Hab, rămas singur, pune zăvorul la ușă, își aprinde o țigară, aruncă o privire în camera în care se odihnește Sund, apoi își ia o carte cu intenția de a citi. Se aud bătăi convenționale în ușă — trei lungi și trei scurte. Totuși, Mar Hab, prudent, nu deschide imediat.)*

MAR HAB *(la ușă)* : Cine bate ?

KAN *(de-afară)* : Eu, Kan.

MAR HAB *(deschizînd)*: A, poftim, intraţi. *(Intră Kan însoţită de Bi.)*

KAN: Am întîlnit-o pe soţia dumitale şi mi-a spus că tata doarme.

MAR HAB: A lucrat mult şi acum se odihneşte. Aţi luat, desigur, toate măsurile să nu fiţi urmărită.

KAN: Da... dar vezi că nu pot duce la infinit această viaţă dublă. Pe deoparte să-l plîng pe bietul tata c-a dispărut fără urmă, iar pe de alta să mă bucur că-l ştiu în viaţă. Şi apoi, de ce atîtea mistere?

BI: V-am explicat de ce. *(Kan îl priveşte cu oarecare maliţiozitate.)*

KAN: Fără îndoială, raţionamentele dv. sînt totdeauna fără greş.

BI: A, nu, vă-nşelaţi. Aş fi nefericit dacă aţi vedea în mine o simplă maşină, chiar perfectă, de raţionat.

KAN: Totuşi, pînă acum...

BI *(continuînd şi privind-o insistent)*: Nu, doamnă. Eu nu-s decît un om.

KAN: Atunci ar trebui să mă înţelegeţi mai bine. E înjositor să te fereşti de tovarăşul tău de viaţă.

BI: Credeţi că vă este cu adevărat tovarăş? *(Intervine Mar Hab, care are în mînă un plic cu fotografii.)*

MAR HAB: Mi-aş permite să vă dovedesc contrariul. *(Mar Hab vrea să desfacă plicul şi să arate fotografiile, dar e reţinut de Bi.)*

BI: Stai, ce vrei să faci?

MAR HAB *(puţin vexat, vrînd să-i dea mîna deoparte)*: Ar fi bine să nu te amesteci.

BI: Nu, Mar, am să mă amestec. *(Scurtă pauză.)* Oricum, nu e momentul ca tocmai acum... *(Arată pe Kan.)*

MAR HAB *(vîrîndu-şi plicul cu fotografii în buzunar)*: Bine. Fie şi aşa *(Bi se pregăteşte să iasă. Kan se apropie de el. În privirea şi în tonul glasului ei respiră o anumită căldură.)*

KAN: Domnule Bi, vă rog să mă iertaţi. N-am vrut să vă jignesc.

BI: Dar nici n-am înţeles că aţi vrut să mă jigniţi. *(Îi întinde mîna.)* Rămîneţi cu bine. *(Iese. Scurtă pauză.)*

MAR HAB : Dac-a plecat, e cazul să scoatem plicul cu fotografii. E ceea ce, de altfel, am ținut să vă vorbesc și să vă arăt în prima zi cînd v-am văzut. *(Îi pune fotografiile înainte.)*

KAN *(izbucnind)* : Iol... Ata... *(Liniștindu-se brusc.)* Fotografiile nu pot fi autentice ! Sînt cu siguranță trucate.

MAR HAB : Trucate ? Nici gînd. Vă place să vă mințiți singură. Nu v-aș fi crezut atît de egoistă !

KAN : Te-nșeli. Nu sînt.

MAR HAB : Ba da, sînteți. Închideți ochii ca să nu vedeți realitatea care nu vă convine. *(Pauză.)*

KAN : Și totuși nu pot să cred. Iol și Ata... Cîtă josnicie ! *(Pauză. Apoi arătînd spre fotografii.)* Tata le-a văzut ?

MAR HAB : Desigur ! Chiar clișeele originale. *(Scurtă pauză.)* Cînd am făcut aceste fotografii urmăream alt scop. Dar amicul Bi m-a sfătuit să renunț la ele. Chiar să le distrug. Eu însă le-am păstrat. Și, iată, mi-au prins bine. Cu ele am reușit să-l dezintoxic pe tatăl dv. de scumpa lui soție, iar acum încerc să vă dezintoxic pe dv. de...

KAN : N-aș fi putut crede vreodată ca Iol să fie atît de josnic. *(Zîmbind amar.)* Prima mea dragoste !

MAR HAB : Cînd iubim chiar a zecea oară ni se pare că n-am mai iubit niciodată. Așa e dragostea ! *(Pauză.)*

KAN : Cu toate acestea, mi-ar fi atît de greu să plec de lîngă el.

MAR HAB : Orice plecare înseamnă și-o sosire. Așa e viața ! *(Kan își cuprinde capul în mîini. Din stînga apare Sund. A auzit discuția și se-ndreaptă spre Kan.)*

SUND : Fetița mea, nu-ți face sînge rău. *(O îmbrățișează).*

KAN : Tată, am fost amîndoi înșelați.

SUND : Era firesc ca eu s-ajung aici, fiindcă m-am lăsat orbit de o iluzorie tinerețe. Tu însă, la anii tăi, ai dreptul să fii fericită !

KAN : Și nu sînt, tată !

MAR HAB : Fericirea nu se cîștigă la loterie !

SUND : Dacă n-ar fi fost Ata, n-aș fi ajuns niciodată prizonierul lui Rota-Rota.

KAN : Rota-Rota a avut însă dreptate. El mi-a spus totul despre Iol, dar eu n-am crezut...

SUND *(izbucnind)*: Taci! Rota-Rota nu poate avea dreptate. El mă hăituieşte ca pe-o sălbăticiune. Mă caută pretutindeni, dar, de data asta, i-am scăpat pentru totdeauna. Da, pentru totdeauna! *(În clipa aceasta se aud bătăile convenţionale, trei bătăi prelungite şi trei scurte, în uşă. Bătăile sînt puternice. Toţi tresar. Mar Hab se repede la uşă şi întreabă.)*

MAR HAB: Cine bate?

ROTA-ROTA *(de afară)*: Eu, Rota-Rota! Deschide!

SUND *(cuprins de desperare)*: Sînt pierdut!

KAN: Linişteşte-te, tată. Ai să vezi că...

SUND: Nu, nu, sînt pierdut!

EL NORTO *(de afară)*: Deschide, domnule Mar Hab. Domnul Rota-Rota a venit cu mine

MAR HAB *(către profesor)*: Ce să fac? Să deschid?

KAN: Fireşte! *(Se-ndreaptă spre uşă şi o deschide. Intră El Norto şi Rota-Rota, vizibil întinerit. E mai plin la faţă şi are o vioiciune febrilă, pe care n-a avut-o încă. E însoţit, ca de obicei, de Loyl şi Ence.)*

ROTA-ROTA: Bun găsit la toată lumea! *(Către Sund.)* Nu te aşteptai la această vizită, aşa e? *(Profesorul nu răspunde.)* De altfel, te-ai ascuns atît de bine aici, încît dacă nu era doamna Norto...

SUND: Sînt stupefiat că doamna Norto...

EL NORTO *(aşezîndu-se şi punîndu-şi poşeta pe masă)*: Am să-ţi explic îndată. Pînă atunci, aş vrea să ştiu cum te simţi?

SUND *(cu amară ironie, privindu-l pe Rota-Rota)*: Mai bine ca oricînd!

ROTA-ROTA *(făcîndu-se a nu înţelege aluzia lui Sund)*: Sîntem, aşadar, în plină renaştere şi dumneata şi eu!

LOYL *(intervenind cu răutate)*: O, suverane, cunoaşteţi soarta florilor Myos?

ROTA-ROTA: N-o cunosc, Loyl! *(Mişcare, curiozitate la ceilalţi.)*

LOYL: Sînt flori care înainte de moarte îmbobocesc ca niciodată!

ROTA-ROTA *(fără să-şi piardă buna dispoziţie)*: Şi ce-ai să cîştigi tu, Loyl, dacă voi pieri ca florile Myos, îmbobocite ca niciodată?

LOYL: Eu! Voi pierde! Voi pierde aracul care-mi susţine existenţa. Ceea ce în realitate nu înseamnă vreo pagubă. Dimpotrivă! Dar eu sînt unul, iar cei ce vor cîştiga...

ROTA-ROTA: După cum văd, te manifesti tot ca adversar al meu!

LOYL: Niciodată măscăricii n-au fost prietenii regilor!

ROTA-ROTA: Dar nici regii prietenii măscăricilor! Eşti veninos, Loyl.

LOYL: O, nu Sire! Din păcate sînt numai uşor acid.

ROTA-ROTA: Metalul preţios nu poate fi atacat de nici un acid.

LOYL: Cîtă modestie: metalul preţios... Unii se cred Arguşi cu o sută de ochi, dar toţi sînt miopi...

ROTA-ROTA: Eşti nerecunoscător, Loyl.

LOYL: Sînt numai victima memoriei: nu pot uita că m-ai cumpărat şi că n-am avut puterea să nu mă vînd. Ah, amintirile... Sînt nişte cîini credincioşi, oricît le-am alunga cu pietre, tot se ţin după noi...

ROTA-ROTA: Te-ai îmbătat, Loyl!

LOYL *(înclinîndu-se şi abia ţinîndu-se pe picioare)*: Ca de obicei: din porunca maiestăţii tale!

ROTA-ROTA *(lui Ence)*: Culcă-l undeva, Ence! *(Ence se apropie de Loyl, dar e respins de acesta.)*

LOYL: Prefer aerul curat! *(Porneşte spre dreapta.)*

ROTA-ROTA: Du-te după el, Ence. *(Ajuns la uşă, bufonul se-ntoarce spre Rota-Rota şi-i spune:)*

LOYL: Aerul curat e aerul în care nu respiră mînuitorii veroşi de metale preţioase. *(Iese prin dreapta urmat de Ence.)*

SUND: Şi eu am nevoie de aer curat. *(Se-ndreaptă spre uşa din stînga.)*

KAN *(încercînd să-l reţină)*: Dar, tată... *(Sund a părăsit scena.)* Doamnă Norto, ar trebui să-i explicaţi tatii...

EL NORTO: Am să încerc. Hai, ajută-mă, domnule Mar Hab.

MAR HAB : Eu n-aş putea să-l conving.

EL NORTO : Nu-ţi cer decît să mă asişti.

MAR HAB : Atunci, vă urmez. *(El Norto îşi lasă poşeta pe masă şi iese prin stînga, urmată de Mar Hab. În scenă rămîn Rota-Rota şi Kan.)*

ROTA-ROTA *(apropiindu-se de Kan)* : Sînt fericit, Kan ! *(Kan tace.)* Sînt fericit că pot fi măcar şi o clipă singur cu dumneata. De ce taci ?

KAN : Nu mai sîntem copii. Ştiu bine ce urmăreşti.

ROTA-ROTA : Nici nu e greu. Ţi-am spus-o doar de atîtea ori : să fii soţia mea.

KAN : Cînd mi-ai vorbit întîia oară te-am privit ca pe un nebun. Ştiai că am viaţa mea, dragostea mea şi totuşi îmi cereai să-ţi fiu soţie Fireşte, te-am refuzat. Nici nu puteam să mă gîndesc la dumneata fără un sentiment de oroare.

ROTA-ROTA : O, nu mă cruţi de loc.

KAN : Nici dumneata nu l-ai cruţat pe tata. El continuă să vadă în dumneata nu numai un duşman personal, dar un duşman al vieţii.

ROTA-ROTA : Îşi va schimba părerea. Sînt sigur !

KAN : Se poate. De cînd doamna Norto mi-a vorbit despre felul în care te comporţi, parcă şi eu... *(Se opreşte.)*

ROTA-ROTA : Totuşi n-ai dat nici un răspuns rugăminţilor mele.

KAN : Nu puteam crede că cele povestite despre Iol sînt adevărate.

ROTA-ROTA : Şi acum ?

KAN : Acum da, cred. Din punctul acesta de vedere mi-ar putea fi mai uşor.

ROTA-ROTA : Atunci ?

KAN : Trebuie să-ţi vorbesc cinstit. Aş vrea să fug, să evadez din lumea pe care dumneata o numeşti a noastră. Am nevoie să sorb prospeţimea, aerul pur al sincerităţii.

ROTA-ROTA *(cu uşoară ironie)* : Aha, ai suferit şi dumneata influenţa acelui personaj care se luptă cu morile de vînt. Cred că ştii la cine mă refer. La Bi ! *(Kan tace.)* Ori poate că e vorba de ceva mai mult decît de-o simplă

influență ? *(Scurtă pauză. Kan continuă să tacă.)* Oricum, te primesc și așa... *(Fierbinte.)* Fii soția mea, Kan !

KAN : Ascultă, Rota-Rota. Dacă Iol m-a înșelat, ar fi acum cel mai potrivit prilej să-mi orientez altfel existența. Am nevoie de lumină, de soare, ca o plantă ținută în întuneric. *(Scurtă pauză.)* Cu toate acestea, voi fi soția dumitale.

ROTA-ROTA *(fericit)* : Kan, să fie adevărat ?

KAN *(ca și cum nu l-ar fi auzit)* : Cu o singură condiție.

ROTA-ROTA : Primesc orice condiție.

KAN : Să îndeplinești tot ce-ți voi cere !

ROTA-ROTA : Te mai îndoiești de asta ? Cînd un om la vîrsta mea iubește...

KAN : Nu-i vorba de dragoste. E doar o pasiune mistuitoare.

ROTA-ROTA : Numește-o cum poftești, dar înțelege că nu poate exista dorință pe care să nu ți-o îndeplinesc.

KAN : Chiar dacă e legată de orice sacrificii ?

ROTA-ROTA *(cu ton de ușoară glumă)* : Sacrificiile au și ele savoarea lor...

KAN : Eu nu glumesc.

ROTA-ROTA : Nici eu !

KAN : Atunci răspunde-mi : ești dispus să te ruinezi pentru mine ?

ROTA-ROTA *(mirat)* : E tot ce-mi ceri ? Sînt gata s-o fac oricînd.

KAN *(nevenindu-i să creadă)* : Vorbești serios ?

ROTA-ROTA : Mai serios ca oricînd. *(Precipitat, șoptit.)* Eu nu pot viețui fără să te văd, fără să te aud, fără să fii aproape, cît mai aproape de mine. Îmi dau seama : sînt ridicol. Dar nu-mi pasă. Înfrunt și ridicolul ca să afli cît de adînci sînt rădăcinile pe care le-ai înfipt în mine. Dacă vei pune urechea pe inima mea, nu vei auzi sîngele zvîcnind, ci numele tău : Kan... Kan... Kan... *(Pauză. Kan e puțin tulburată de declarația lui Rota-Rota. Acesta continuă.)* Am și eu o singură rugăminte, o singură mare și fierbinte dorință.

KAN : Care ?

ROTA-ROTA : Să grăbim căsătoria.

KAN : Îți făgăduiesc că de îndată ce voi fi convinsă...

ROTA-ROTA : Nu trebuie să te îndoieşti de mine.

KAN : Iartă-mă, dar nu pot face altfel.

ROTA-ROTA : Bine, atunci nu voi avea prea mult de aşteptat. *(În scenă intră Sund şi El Norto, urmaţi de Mar Hab. Sund şi El Norto continuă o discuţie începută în camera alăturată.)*

EL NORTO : Dragă profesore, nici eu nu sînt o copiliţă naivă. Ştiu şi eu să mă situez pe terenul realităţii concrete.

SUND : Totuşi Rota-Rota te-a fermecat.

EL NORTO : Poftim, poşeta e aici. Îţi voi arăta îndată dovada.

SUND : Ard de nerăbdare s-o văd. Sînt curios să ştiu ce-a putut să te facă să-ţi schimbi atitudinea faţă de Rota-Rota.

MAR HAB : Iertaţi-mă, şi eu sînt tare curios.

EL NORTO : Aveţi răbdare. *(Scotoceşte în poşetă. Nu găseşte ce caută. Se tulbură.)* Nu ştiu unde am pus-o...

ROTA-ROTA : Ce căutaţi, doamnă Norto ?

EL NORTO : Scrisoarea...

ROTA-ROTA : E la mine. Mi-aţi dat-o ca un semn de încredere reciprocă. Şi m-aţi îndemnat s-o predau chiar eu prietenului Sund.

EL NORTO : A, da uitasem. *(Rota-Rota scoate din portvizit o scrisoare şi-o întinde lui Sund.)*

ROTA-ROTA : Poftim ! *(Sund citeşte scrisoarea.)*

EL NORTO : Ei, ce zici ?

SUND *(parcurgînd scrisoarea, uimit, emoţional, nevenindu-i să creadă.)* Bine .. dar asta-i declaraţia pe care i-am dat-o lui... *(Arată spre Rota-Rota.)*

ROTA-ROTA : Şi pe care ţi-o restitui, fără să fi făcut uz de ea. Am jucat cinstit, nu-i aşa, doamnă doctor Norto ? *(El Norto face cu capul semn afirmativ.)* Convenţia dintre mine şi doamna Norto prevedea restituirea declaraţiei în cazul cînd va reuşi să mă vindece. A reuşit, poftim, aveţi declaraţia înapoi.

KAN : Ţi-am spus, tată, că s-a schimbat. A devenit... *(Mar Hab, care a stat tot timpul deoparte, intervine.)*

MAR HAB *(întrerupînd-o)* : Mi-aş permite să sugerez domnului profesor... *(Se apropie şi-l fixează pe Rota-Rota.)*

ROTA-ROTA : Ce ?

MAR HAB : Să vă pună o întrebare.

ROTA-ROTA : Azi sînt atît de bine dispus, încît îţi suport şi întrebările. Ce vrei să ştii ?

MAR HAB : O, e o simplă întrebare in legătură cu progresul ştiinţei.

ROTA-ROTA : Nu pricep.

MAR HAB : Vreau, cu alte cuvinte, să vă întreb, n-aţi fotocopiat declaraţia ? Iar dacă n-aţi făcut-o încă, nu cumva buzunarul în care aţi ţinut-o are proprietatea de a fotocopia ? Ştiţi, am mai văzut o dată o brichetă magnetofon, aşa că...

EL NORTO : Vezi, la asta nu m-am gîndit ! Ar însemna totuşi să-l jignim pe domnul Rota-Rota...

ROTA-ROTA *(cu jovialitate)* : Vă-ncredinţez, stimată doamnă, nu mă simt cituşi de puţin jignit. Acest tînăr pare destul de isteţ. *(Lui Mar.)* Ai merita o soartă mai bună, tinere !

MAR HAB *(cu modestie)* : Încerc să mi-o croiesc, domnule.

ROTA-ROTA : Şi acum să-ţi răspund la întrebare : n-am fotocopiat declaraţia, iar buzunarul meu n-are proprietatea pe care ai presupus-o. De altfel, chiar aşa fiind, declaraţia în clipa de faţă este inutilă.

SUND : Ce vrei să spui ?

ROTA-ROTA : Nimic altceva decît că am renunţat la verificarea puterii undelor ergotronice pe insula Oru. *(Surpriză generală. Kan se apropie de Rota-Rota şi-l întreabă, sugrumată de emoţie.)*

KAN : Ai renunţat ?

ROTA-ROTA : Da ! Acum te mai îndoieşti de spusele mele ? *(Sund e, de asemenea, cuprins de-o mare emoţie. Îşi cuprinde capul în palme.)*

SUND : O, de-ar fi adevărat ! *(După o clipă de destindere, este din nou cuprins de îndoieli.)* Nu ! Nu pot crede ! *(Lui Rota-Rota.)* Te cunosc prea bine, Rota-Rota ! E cu neputinţă să fie adevărat ! *(În clipa aceasta, prin dreapta, intră Iol. E descumpănit, transpirat, cu cravata strîmbă.*

Ignorează prezența celorlalți și se adresează lui Rota-Rota, cu grosolănie.)

IOL : Nemernicule ! Credeai că n-am să dau de tine ? *(Intră și Ata, îmbrăcată în doliu. E însă ciufulită și înfierbîntată. De asemenea, ignorează prezența celorlalți. Se adresează întîi lui Iol.)*

ATA : L-ai găsit, Iol ? *(Zărindu-l pe Rota-Rota.)* Mizerabile, am să-ți zgîrii ochii. *(Se repede spre el.)*

IOL *(apropiindu-se și el amenințător de Rota-Rota)* : Am să te ucid ca pe-o năpîrcă !

MAR HAD *(apărîndu-l pe Rota-Rota)* : Vă rog, vă rog...

EL NORTO : Dar ce v-a apucat, dragii mei. Ce s-a întîmplat ?

ATA : Visurile noastre s-au prăbușit ! S-au prăbușit ! *(Amenințîndu-l cu pumnul pe Rota-Rota.)* Și numai el e vinovat !

EL NORTO : Nu pricep un cuvînt ! Vorbiți clar !

ATA : A renunțat la verificarea undelor ergotronice pe insula Oru.

EL NORTO : Da ! Și foarte bine a făcut !

IOL *(privind-o ca pe-o nebună)* : Foarte bine ? Dar la bursă e un dezastru. Toată lumea vinde acțiunile Rota-Rota. *(Cu mîna la cap.)* O, Doamne, ce-o să ne facem ? Am jucat fără acoperire. Sîntem ruinați, ruinați...

ROTA-ROTA : Nu sînteți singurii ! Și eu sînt ruinat !

ATA : N-ai decît !

IOL : Puțin ne pasă de tine. *(Sund se apropie de Rota-Rota și-i strînge mîna.)*

SUND : Îți mulțumesc ! Acum, da, încep să cred în cuvîntul dumitale.

ROTA-ROTA : N-a fost ușor să iau această hotărîre. Dar... *(Se oprește. O privește stăruitor pe Kan.)* Ești mulțumită, Kan ?

ATA *(gata să se repeadă la Kan)* : Tu ne-ai nenorocit, mizerabilo ! *(Neobservat de cei de față, reintră Loyl, urmat de Ence. Rămîn lîngă ușă.)*

ROTA-ROTA : Sînt și eu un om ca oricare altul și care atunci cînd iubește... *(Se oprește.)*

KAN *(lui Rota-Rota)* : Îţi mulţumesc. Acum îmi voi ţine făgăduiala : voi fi soţia dumitale.

ATA : Ai auzit, Iol ? Vrea să te părăsească !

IOL *(ca trezit din somn)* : Adevărat ? Vrei să mă părăseşti ? *(Kan nu-i răspunde.)* Asta nu se poate ! *(Adresîndu-se lui Sund, pe care abia acum îl observă.)* Dar dumneata.. dumneata n-ai murit ?

SUND : După cum vezi. Azi moartea nu e chiar ireversibilă.

IOL : Atunci, dacă trăieşti, dumneata ar trebui s-o opreşti pe Kan.

ATA *(dîndu-şi seama că-i şi Sund de faţă şi întrerupîndu-l pe Iol)* : Ivi, trăieşti ? Vai, ce fericire ! *(Se-ndreaptă plină de efuziune spre Sund, dar Mar Hab i se pune înainte.)*

MAR HAB : Domnul profesor trebuie ferit de recidive.

SUND *(către Ata)* : Nu te osteni. E prea important momentul ca să-l bagatelizăm cu măruntele noastre probleme. Rota-Rota a renunţat la verificarea puterii ergotronice. Poţi renunţa şi tu la mine.

ATA : Dar, Ivi, înţelege, dac-ai şti cît am plîns... *(Izbucneşte în plîns.)* Plîng şi acum.

EL NORTO : Iertaţi unei femei cu părul alb că se amestecă in treburi care nu o privesc. Doamnă Ata, zău aşa, faceţi economie de lacrimi. V-am văzut adineauri, cînd aţi vorbit de bursă. În privirile dv. ardea crima. Eraţi gata să desfiinţaţi nu numai pe un bolnav scăpat de la moarte *(arată spre Rota-Rota)*, dar chiar toată populaţia planetei.

ATA : Oricine în locul meu...

EL NORTO : Vă înşelaţi, nu oricine ! Doar aceia pentru care nu există altă muzică decît a monedelor şi nu cunosc altă strălucire decît a aurului... *(Arătînd cu mîna grupul în care e cuprins şi Rota-Rota.)* Dar oamenii cinstiţi... *(Pe această replică, Loyl irumpe în mijlocul celor aflaţi în scenă şi izbucneşte în rîs.)*

LOYL *(rîzînd sardonic)* : Ha, ha, ha ! Bună glumă, Rota-Rota, cinstit !

(Sfîrşitul în numărul viitor)

Cititorii au cuvîntul

STIMAȚI TOVARĂȘI,

În curînd Colecția „Povestiri științifico-fantastice" va intra în al zecelea an de apariție. Cu acest prilej țin să felicit întregul colectiv redacțional, autorii și pe toți cei care prin activitatea lor contribuie la realizarea fiecărui număr al Colecției.

Sînt un cititor pasionat al literaturii științifico-fantastice și de aceea e normal să citesc cu aviditate lucrările Colecției. Printre cele aproape 200 de povestiri și romane publicate în cele 212 numere citite pînă acum am găsit multe care m-au satisfăcut întru totul. Lăsînd de o parte problemele literare (amintesc totuși că au fost lucrări care m-au entuziasmat și m-au emoționat prin calitățile lor literare), mă voi ocupa de problemele științifice ridicate de citirea Colecției.

Sînt student în anul II al Facultății de fizică la Universitatea „Al. I. Cuza", Iași, deci un fizician în devenire, îndrăgostit de profesia aleasă și nu poate decît să mă bucure faptul că multe dintre broșurile dv. tratează probleme legate direct sau indirect de fizică. Vă mărturisesc că la citirea multor povestiri și romane am fost profund impresionat de puterea de convingere a explicațiilor științifice. În acest sens trebuie să citez zguduitorul roman al lui Boris Fradkin „Prizonierii beznei de foc" și povestirea scrisă de H. Matei și Fl. Petrescu „Expediția zero K". Aceste două lucrări mi-au atras atenția asupra fizicii temperaturilor joase, problemă care mă pasiona din școala medie și mă pasionează și acum, student fiind.

Trebuie să remarc de asemenea că nu toate povestirile se ridică la înălțimea lucrărilor sus-amintite în ceea ce privește partea științifică, aceasta fiind uneori foarte redusă sau constituind doar un pretext pentru o simplă ficțiune literară. Voi aminti aici „Povestirile cinegetice" (nr. 206) publicate în cadrul concursului.

Urmăresc cu atenție și rubrica în care se publică scrisori ale cititorilor și mă bucur cînd aflu la vreun corespondent idei comune cu ale mele, sau critic poziția altui cititor cu privire la o anumită problemă, poziție care mi se pare injustă. Astfel în legătură cu cele de mai sus am fost frapat de cerința unui cititor de a se diminua explicațiile științifice la minimum. În acest caz am impresia că povestirile ar deveni simple basme copilărești. Vreau să-mi precizez

poziția: nu sînt pentru o extindere prea mare a părții științifice a lucrării, însă îmi exprim cerința ca fantasticul să păstreze o proporție justă cu științificul, cer ca scriitorul să nu se lase pradă fanteziei sale și să scrie lucruri neverosimile.

Nu sînt de acord aici cu acei cititori care au considerat că „Zidul metacosmic" este prea fantezist. Cred că în fondul principal al acțiunii se păstrează proporția sus-amintită, iar unele noțiuni care par absolut fantastice nu înclină balanța în partea neverosimilului.

O altă problemă pe care vreau s-o abordez este aceea a modului în care autorii ne prezintă societatea viitoare. Transpunîndu-ne în viitor, autorul nu trebuie să ne rupă din vraja care ne înconjură, amintindu-ne că anumite racile ale contemporaneității (războiul etc.) nu vor mai exista în viitor. O știm și singuri aceasta și vrînd să elogiem societatea viitorului, autorul nu face decît să ne aducă parcă aminte că trăim în secolul XX și nu atunci cînd se petrec evenimentele descrise. Consider de aceea foarte reușită rezolvarea pe care o dă Sergiu Fărcășan în „O iubire din anul 41042" privind lucrurile prin prisma unui om mai „bătrîn" cu 8 000—9 000 de ani față de evenimentele descrise.

În fine, o ultimă problemă privește lucrările legate de paleoastronautică. După apariția interesantului roman al lui Victor Kernbach: „Luntrea sublimă", în Editura tineretului, mi se părea că toate dovezile legate de paleoastronautică sînt reunite acolo și altele nu mai există. Nu mică mi-a fost mirarea citind în paginile Colecției despre un „Minotaur" venit din Cosmos și asta, în fine, treacă de la mine, dar un „Mefisto" cosmonaut e complet neverosimil. Să nu exagerăm și să vedem în fiecare balaur din basme un cosmonaut și în fiecare mătură a mumii pădurii o rachetă (!!!) Nu neg totuși că povestirile în cauză le-am citit cu plăcere pentru calitățile lor literare.

Mai vreau să felicit pe realizatorul frumoaselor coperți ale Colecției, tov. D. Ionescu, manifestîndu-mi totodată opinia că vechea prezentare grafică era mai reușită și mai adecvată oarecum spiritului Colecției.

Închei, rămînînd al dv. corespondent și fidel prieten al Colecției,

ALFRED SORESCU
student, anul II, Facultatea de fizică,
Universitatea „Al. I. Cuza"-Iași

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

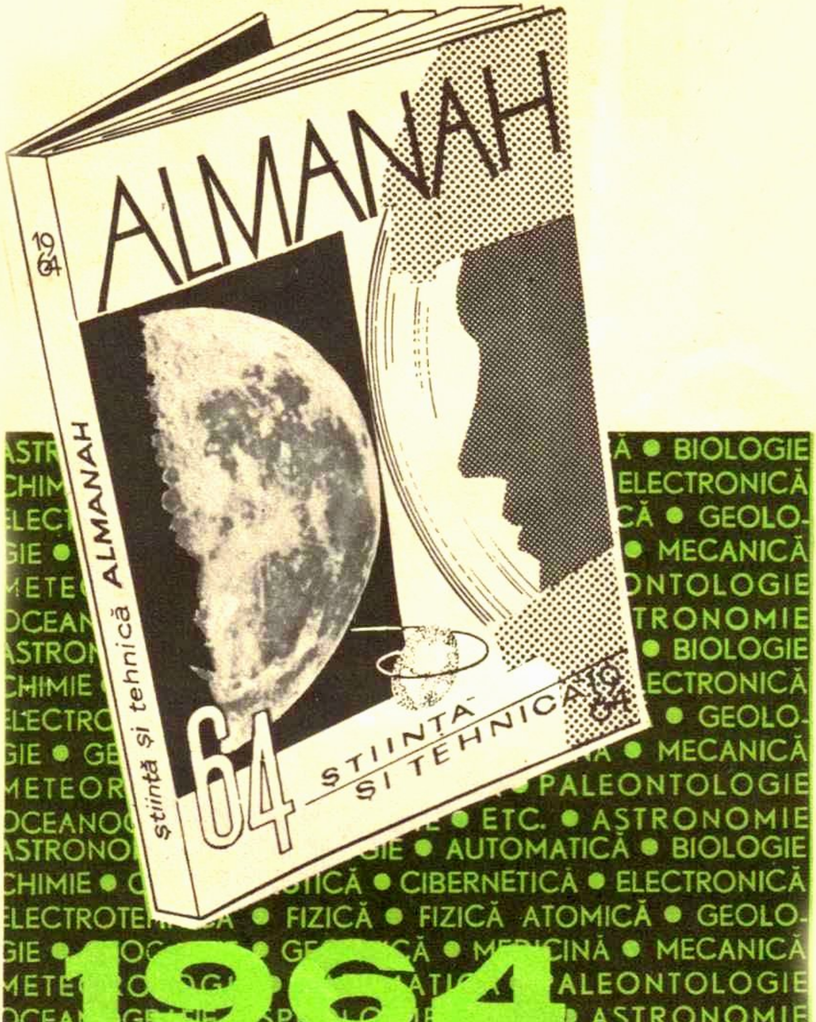
Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Cititori,

A apărut Almanahul „Știință și tehnică" 1964, care vă oferă o lectură interesantă, plăcută și instructivă.

Din sumarul Almanahului nu lipsesc problemele de știință distractivă, pronoalmanah, paginile de umor și povestirile... „ultrascurte".

• DECEMBRIE 1963

41 007